

Gjensidig respekt

Jehovas vitner tror altså at de har funnet sannheten ut ifra Bibelen, mens andre ikke har gjort det. Likevel ønsker de å bidra til større toleranse og respekt menneskene imellom, og organisasjonen arbeider systematisk for å sikre og styrke religionsfriheten – både for seg selv og for andre. Idealet er å følge samfunnets regler så sant de ikke bryter med Guds regler. Trossamfunnet ønsker derfor å samarbeide med institusjoner som skoler og sykehus, ikke minst på grunn av barna.

Det er uheldig dersom barn av Jehovas vitner blir misforstått eller ikke sikres sine religiøse rettigheter. Dette gjelder selvsagt mange grupper som på ulike områder bryter med det øvrige samfunnets ideer og verdier. Der er derfor viktig at lærere og andre tilsatte tar hensyn til elevenes samvittighet og forstår at de ikke nødvendigvis reagerer likt i alle situasjoner. Dette gjelder ikke minst i forbindelse med KRL. Jehovas vitner oppfordrer for øvrig sine medlemmer til å samarbeide nært med skolen om å legge forholdene best mulig til rette for alle parter. Målet må være en skole der alle elevene trives.

Teksten i denne brosjyren er skrevet av høgskolelektor Geir Winje i samarbeid med representanter for Jehovas vitners informasjonstjeneste i Norge. Et slikt samarbeid preger også boken *Fra bønn til magi* (Høgskoleforlaget 1999), som tar for seg flere religiøse organisasjoner. Her behandles blant annet Jehovas vitners syn på endetiden, navnet Jehova, menighetsliv, historie og andre sider ved trossamfunnet.

Høgskolen i Vestfold tilbyr informasjon om Jehovas vitner og andre trossamfunn for rektorkollegier, ledergrupper og personalgrupper - i skoler, sykehus, kommuner og andre institusjoner. Informasjonen om Jehovas vitner gis av Geir Winje, (høgskolelektor, KRL) og Johan Borge (representant for Tønsberg menighet av Jehovas vitner). Kontaktperson: Geir Winje.

Representanter for Jehovas vitner kan også besøke skoleklasser og personalgrupper, både når det gjelder KRL og i andre sammenhenger. Kontakt: Geir Winje eller Jehovas vitners informasjonstjeneste sentralt, eventuelt en lokal menighet (se telefonkatalogen).

Høgskolen i Vestfold, avd LU
v/Geir Winje
Postboks 2243
3103 Tønsberg
Tlf: 33 03 14 91
E-post: Geir.Winje@hive.no

Jehovas vitners informasjonstjeneste
Gaupeveien 24
1914 Ytre Enebakk
Tlf: 64 92 68 00
E-post: info@jehovasvitner.org

Jehovas vitners offisielle hjemmeside:
<http://www.watchtower.org/languages/norwegian/>

Pressemeldinger og informasjon (engelsk):
<http://www.jw-media.org/>

Høgskolen i Vestfold: En kort presentasjon av Jehovas vitner:
<http://www-lu.hive.no/krl/jv.html>

Jehovas vitner i skolen

Trossamfunnet Jehovas vitner begynte som en bibelstudiegruppe i USA i 1870-årene, og har vært aktive i Norge siden 1890-årene. På verdensbasis har organisasjonen 90 000 menigheter med cirka 6 millioner aktive medlemmer. I Norge er Jehovas vitner det femte største registrerte trossamfunnet utenfor Den norske kirke, med 175 menigheter og 10 000 aktive medlemmer. Rundt 1100 av disse bor i Vestfold, der cirka 200 skolebarn sokner til trossamfunnet.

I skolen kan det å ha barn av Jehovas vitner i klassen oppleves som både en ressurs og en utfordring. Både i KRL og andre fag, så vel som i skolens øvrige virksomhet, kan det oppstå situasjoner som læreren bør være oppmerksom på. Det samme gjelder selvsagt andre livssynsgrupper med idealer og livsførelse som skiller seg fra resten av samfunnet.

Hensikten med denne brosjyren er å bidra til større kunnskap om og forståelse for Jehovas vitner, slik at uheldige episoder kan unngås og elevene få en tryggere skolehverdag.

Brosjyren gir en kortfattet presentasjon av trossamfunnets syn på Bibelen og noen av de standpunktene som kan føre til misforståelser og samarbeidsproblemer.

Brosjyren er blitt til i samarbeid mellom Høgskolen i Vestfold og Jehovas vitner. Den er finansiert av Statens utdanningskontor i Vestfold.

JEHOVAS VITNER

Bibelsyn

For å forstå Jehovas vitners syn på tilværelsen, må en ta utgangspunkt i deres syn på Bibelen. Deres felles tro er at hele Bibelen er inspirert av Gud, og at dette er den eneste åpenbaringen av Guds vilje. Ingen dogmer, trosbekjennelser eller andre tekster som er kommet til etter at Det nye testamente ble skrevet ferdig, har samme status.

Den viktigste virksomheten i Jehovas vitner er derfor, ved siden av å forkynne, å studere Bibelen for å finne ut hva som er Guds vilje og hensikt. I denne brosjyren vektlegges enkelte temaer som kan være aktuelle i skolen. På mange områder står medlemmene relativt fritt til selv å følge sin samvittighet på grunnlag av de prinsippene trossamfunnet mener å ha funnet i Bibelen. Alle Jehovas vitner vil derfor ikke nødvendigvis opptre likt i alle situasjoner.

KRL

KRL er et obligatorisk fag, som verken Jehovas vitner eller andre trossamfunn kan fritas fra, unntatt i helt spesielle tilfeller som kan oppleves som religionsutøvelse (for eksempel bønn og salmesang). Selv om Jehovas vitner mener det er foreldrenes oppgave å lære sine barn om livssyn, har de i prinsippet ingen store innvendinger mot dette faget dersom det praktiseres etter sin intensjon. Faget skal ikke være forkynnende, og i prinsippet skal ingen religioner eller livssyn fremstilles som sannere, riktigere eller bedre enn andre. KRL skal samtidig "stimulere elevene i deres personlige vekst og utvikling" (L 97 s 94). Dette er umulig å gjennomføre dersom ikke lærere og andre ansvarlige har en viss forståelse for den enkeltes religion. Når Bibelen tas opp i KRL, må en derfor respektere ulike syn på denne boken.

Andre fag

Jehovas vitner tror at universet er milliarder av år gammelt, men regner med at det første mennesket ble skapt av Gud for cirka 6000 år siden. Dette har de regnet ut ved hjelp av slektstavler og andre opplysninger i Det gamle testamente. Et slikt synspunkt er selvsagt ikke forenlig med utviklingsteorien (naturfag), men det er ingenting i veien for at elevene lærer om den. Poenget er, som i KRL, at ulike syn respekteres.

Norsk, kunst og håndverk og andre fag der litteratur og kunst trekkes frem, kan også medføre utfordringer. For noen lærere kan forskjellige syn på temaer som religion, moral og seksualitet være vanskelig å akseptere. Løsningen ligger ikke i sensur, men i respekt for ulike synspunkter og en varsom holdning til elevene. Det er for øvrig ytterst sjelden at Jehovas vitner opplever vanskeligheter i forhold til skolens ordinære undervisning.

Høytider og merkedager

Jehovas vitner feirer ikke høytider som jul, Lucia-dagen, thanksgiving og Halloween, og heller ikke fødselsdager, fordi de ikke er basert på bibelske tekster. De feirer heller ikke påske på samme måte som i Den norske kirke og lignende samfunn. Årsaken ligger også her i deres forståelse av Bibelen. De vil heller ikke delta i markeringen av FN-dagen

eller ulike nasjonaldager, fordi de tolker Jesu ord slik at en skal være politisk nøytral (se f.eks. Johannes 17,16). For Jehovas vitner er det derfor et spørsmål om religionsfrihet når de ikke vil delta i slike feiringer.

Dersom en i skolen legger stor vekt på slike feiringer og ser dem som en samlende faktor, vil det medføre vanskeligheter for Jehovas vitner og andre som ikke opplever dette som "sine" dager. På den annen side ønsker ikke vitnene å legge en demper på andres feiring. Skal vi finne smidige løsninger som ivaretar både Jehovas vitners og de andre barnas behov og rettigheter, trenger vi både åpen dialog og nært samarbeid mellom lærere, foreldre og elever. I slike situasjoner kan løsningen for noen være å observere, men ikke delta, mens det for andre er bedre med fritak/alternativ undervisning.

Blodoverføring

Som mange vet, tolker Jehovas vitner Bibelens uttalelse om "å holde seg borte fra blod" bokstavelig (se bl.a. Apostlenes gjerninger 15, 29). De avviser både blodmat og blodoverføring, og har gjerne et underskrevet kort der de påtar seg ansvaret i en eventuell akutt situasjon. Jehovas vitner har også opprettet såkalte sykehuskontaktutvalg, som informerer om alternativer til blod og arbeider for å bedre kontakten mellom leger og pasienter. Den nye pasientrettighetsloven, som trer i kraft 1. januar 2001, sikrer pasientenes rettigheter på dette området.

Etikk

Jehovas vitner forfekter klare prinsipper på livsområder der de mener Bibelen gir entydige uttalelser, blant annet når det gjelder seksualitet, abort, militærtjeneste og forkynnelse. Disse prinsippene kan selvsagt oppleves som rigide av mennesker med andre livssyn. Mange har reagert på at Jehovas vitner ekskluderer medlemmer som bryter med grunnleggende normer i menigheten. Dette skjer bare dersom gjentatte oppfordringer fra menighetens ledelse ikke fører frem. En slik praksis er begrunnet i bibelsteder som 2. Johannesbrev 10-11. Jehovas vitners etikk må også forstås i lys av bibeltekster som poengterer at en må være lydige mot Gud (f.eks. 1. Korinterbrev 6, 9-10).

Barneoppdragelse

Som andre foreldre ønsker medlemmene av Jehovas vitner å oppdra sine barn i pakt med det de selv tror og mener. Det er derfor vanlig å ta barna med på møter og samlinger. Mange barn deltar også i forkynnelsen, der to og to oppsøker husstander for å tilby bibelkurs og vitne om Guds rike. Foreldrene ønsker på denne måten å bidra til at barna utvikler en naturlig stolthet og trygghet i forhold til sin tro.

Barneoppdragelsens mål er for øvrig å styrke egenskaper og personlighetstrekk som Bibelen fremhever som positive, for eksempel ærlighet, omsorg og nestekjærlighet. Fordi mennesket ifølge Jehovas vitner kan velge mellom å gjøre Guds vilje (som fører til evig liv) og å ikke gjøre Guds vilje (som fører til evig død), viser nestekjærligheten seg blant annet i forkynnelse: Den største gave et av Jehovas vitne kan gi et annet menneske, er hjelp til omvendelse.